

Vergaderjaar 2024-2025

35 746	Wijziging van de Wet dieren in verband met actualisering van de diergezondheidsregels en enkele technische aanpassingen
28 286	Dierenwelzijn
31 571	Voorstel van wet van het lid Thieme tot wijziging van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren in verband met het invoeren van een verplichte voorafgaande bedwelmingsritueel bij ritueel slachten

K¹ **VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG**
Vastgesteld 27 juni 2025

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit² heeft schriftelijk overleg gevoerd met de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over **de motie Visseren-Hamakers (35746, G) en toezegging T03706**. Bijgaand brengt de commissie hiervan verslag uit. Dit verslag bestaat uit:

- De uitgaande brief van 25 maart .
- De antwoordbrief van 26 juni 2025.

De griffier van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
De Boer

¹ De letter K heeft alleen betrekking op 35 746.

² Samenstelling:

Oplaat (BBB) (*voorzitter*), Jaspers (BBB), Van Knapen (BBB), Kluit (GroenLinks-PvdA), Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Fiers (GroenLinks-PvdA), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Van Gurp (GroenLinks-PvdA) (*ondervoorzitter*), Van Ballekom (VVD), Meijer (VVD), Van de Linden (VVD), Rietkerk (CDA), Prins (CDA), Aerdts (D66), Van Meenen (D66), Van Kesteren (PVV), Visseren-Hamakers (PvdD), Baumgarten (JA21), Van Aelst-Den Uijl (SP), Holterhues (ChristenUnie), Dessing (FVD), De Vries (SGP), Perin-Gopie (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL), Kemperman (Fractie-Kemperman)

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Den Haag, 25 maart 2025

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 18 februari 2025³ waarin u ingaat op de motie Visseren-Hamakers (35.746, G) en de toezeggingen T03843 en T03706, beide gedaan aan het lid Visseren-Hamakers (PvdD). Naar aanleiding van uw brief hebben de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, de SP en de PvdD gezamenlijk enkele vragen. De leden van de Volt-fractie sluiten zich aan bij de gestelde vragen.

Couperen van biggenstaarten (motie 35.746, G)

Wanneer wordt de AmvB dierwaardige veehouderij gepubliceerd voor internetconsultatie? Wat is de beoogde datum van inwerkingtreding van de AmvB? Kunt u toezeggen dat het verbod op het routinematig couperen van staarten van biggen onderdeel uitmaakt van de AmvB? Zo ja, houdt dit een volledig verbod op het routinematig couperen van biggenstaarten in? Wat vindt u 'open' aan de huidige norm? Routinematig couperen is verboden. Dat betekent dus dat geen enkel deel van de staart mag worden gecoupeerd. Kunt u dit bevestigen?

Cijfers onbedwelmde rituele slacht (Toezegging T03706)

Worden andere soorten dieren behalve de genoemde diersoorten (runderen, kalveren, schapen en geiten) onbedweld geslacht (al dan niet ritueel)? Zo ja, om welke soorten dieren gaat het en hoeveel?

De leden van de vaste commissie voor LNV zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 15 april 2025.

G.J. Oplaat

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

³ Kamerstukken I 2024/25, 35741/28286/31571/36600 XIV, J.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 juni 2025

In deze brief ga ik in op de aanvullende vragen die zijn gesteld door enkele leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) naar aanleiding van de brief van 18 februari jongstleden⁴ over de motie Visseren-Hamakers (motie 35.746, G) en de toezeggingen T03843 en T03706, beide gedaan aan het lid Visseren-Hamakers (PvdD).

Routinematig couperen is inderdaad verboden. Het verbod op routinematig couperen is in Nederland geïmplementeerd in artikel 2.3 van het Besluit diergeneeskundigen. Er is echter geen absoluut verbod op het couperen van staarten van biggen. Op grond van deze regelgeving mogen varkenshouders een deel van de staart van biggen couperen mits:

- het dier niet ouder is dan vier dagen;
- kwetsuren van spenen bij zeugen of van oren en staarten bij andere varkens zijn geconstateerd, en
- de houder maatregelen op het bedrijf heeft getroffen om staartbijten te voorkomen, waarbij de omgeving en varkensdichtheid in aanmerking zijn genomen. En die maatregelen niet werkzaam zijn gebleken.

Hierbij spelen verschillende deelvragen die handhaving lastig maken. De belangrijkste daarvan zijn:

- Welk deel van de staart mag de houder couperen?
- Wat wordt onder kwetsuren aan oren en staarten verstaan, en welke mate van schade rechtvaardigt dat de houder mag couperen?
- Wat voor soort maatregelen dient de houder te nemen om staartbijten te voorkomen; wanneer moet de houder aanvullende maatregelen nemen als de reeds genomen maatregelen onvoldoende effectief bleken te zijn; waar dient de houder deze maatregelen te registreren?

Met aanpassing van regelgeving kan worden gekomen tot beter handhaafbare normen. Deze bedoelde aanpassing van regelgeving is opgenomen in de ontwerp-AMvB Dierwaardige veehouderij. De internetconsultatie is recent gestart. Na de internetconsultatie zal de inbreng, net als verplichte toetsen zoals de uitvoerings- en handhaafbaarheidstoets, zorgvuldig verwerkt worden en wordt de AMvB toegezonden aan het parlement. De beoogde datum voor inwerkingtreding van de AMvB is mede afhankelijk van het verdere proces en de behandeling van de concept AMvB in het parlement.

In reactie op uw vraag of er andere soorten dieren onbedwelmd ritueel geslacht worden is het antwoord nee. Daarom zijn deze niet opgenomen in de cijfers die ik uw Kamer op 18 februari jongstleden deed toekomen. Daarnaast informeer ik u dat in het jaar 2024 in totaal 2.034 runderen/kalveren en 23.861 schapen/geiten onbedwelmd zijn geslacht volgens religieuze riten, zoals eerder toegezegd.⁵

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

⁴ Kamerstukken I 2024/25, 35741/28286/31571/36600 XIV, J.

⁵ Kamerstuk 36725-XIV-12.